

Jelöljük D_n -nel az n -nél nem nagyobb természetes számok közül azoknak a halmazát, amelyeknek *van* 1-nél nagyobb közös osztójuk n -nel, és jelöljük $d(n)$ -nel a D_n halmaz elemeinek a számát. Feladatunk állítása azt jelenti, hogy nincs olyan n természetes szám, melyre $d(n)$ értéke 10 volna. Ezt fogjuk bizonyítani, és rögtön feltesszük, hogy $n > 1$, hiszen $d(1) = 0$.

Ha n prímszám, vagy egy prímszám hatványa, azaz $n = p^k$, ahol p prímszám, és $k \geq 1$, akkor

$$D_n = \{p, 2p, 3p, \dots, p^{k-1} \cdot p\},$$

tehát $d(n) = p^{k-1}$, ami ugyancsak prímszámhatvány – vagy 1. Ilyen n -ekre tehát $d(n)$ értéke nem lehet 10.

Minden más természetes szám felbontható két egymáshoz prím, 1-nél nagyobb természetes szám szorzatára. Legyen $n = a \cdot b$ az n -nek ilyen – de különben tetszőleges – felbontása. Ekkor a

$$D_n(a) = a, 2a, \dots, ba, \quad D_n(b) = b, 2b, \dots, ab$$

halmazoknak egyetlen közös elemük az $n = ab$ szám, hiszen ha $ja = lb$, ahol $1 \leq j \leq b$, $1 \leq l \leq a$, akkor a minden osztója l -nek is osztója, és b minden osztója j -nek is osztója, vagyis csak $j = b$ és $l = a$ lehet. A $D_n(a)$, $D_n(b)$ halmazok egyesítésében tehát $(a + b - 1)$ szám van, és ezek mind elemei D_n -nek is. Emiatt

$$d(n) \geq a + b - 1.$$

Itt akkor és csakis akkor lehet az egyenlőség jele érvényes, ha a is és b is, prímszám, hiszen a -nak és b -nek 1-nél nagyobb, de a -nál, illetve b -nél kisebb osztói elemei D_n -nek, de nincsenek benne a $D_n(a)$, $D_n(b)$ halmazokban. Ha viszont a is, b is prímszámok, akkor D_n minden eleme vagy a -val, vagy b -vel osztható, tehát vagy $D_n(a)$ -nak, vagy $D_n(b)$ -nek eleme.

Ha itt a és b prímszámok, akkor ezek szerint $d(n) = 10$ csak akkor lehetne, ha $a + b = 11$ volna, viszont a 11-et nem lehet két prímszám összegeként előállítani.

Ezek szerint már csak azokat az n számokat kell vizsgálni, amelyek $n = a \cdot b$ alakúak, ahol a és b relatív prímelek, 1-nél nagyobbak, nem mind a kettő prímszám, és $a + b < 11$. Csak két ilyen szám van: a $3 \cdot 4$ és a $4 \cdot 5$, ezekre

$$D_{12} = \{2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12\},$$

$$D_{20} = \{2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 20\},$$

tehát $d(12) = 8$, $d(20) = 12$, így $d(n)$ értéke ezekre sem 10. Feladatunk állítását ezzel bebizonyítottuk.

Reviczky János (Budapest, I. István Gimn.)